Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Fenomén idolatrie a personální dynamika lidského bytí podle Romana Guardiniho a W. Norrise Clarka

Jméno autora: Mgr. Ing. Pavla Jadrná

Předmět a cíl práce: Práce má precizně vymezený předmět, je zaměřena na reflexi modloslužby ve světle pojetí osoby v díle Svět a osoba Romana Guardiniho a Osoba a bytí W. Norrise Clarka. Přesvědčivá je i hlavní teze práce spočívající v tom, že modloslužbu nelze kvalifikovat materiálně, ale jako defekt personálního uskutečnění lidské existence. Tato teze má dle názoru vedoucího velký potenciál pro porozumění člověku ve světě.

Argumentační linie: Práce je strukturována jasně a logicky. Nejprve vymezuje pojem modloslužby a zasazuje ho do teologicko-antropologického kontextu. Dílčí slabinou by zde snad mohl být příliš objektivistický a statický akcent. Důraz na koncept obrazu Trojice by zde mohl dílčím způsobem vyznívat předmětně a upozaďovat konkrétní dynamiku setkání člověka s Bohem skrze Ježíše Krista. Tato výtka není zásadní (zvláště u práce bakalářské), ale poskytuje poukaz na nebezpečí redukce spásně-dějinného setkání Boha a člověka na předmětně zachytitelný a operatizovatelný koncept, který pak paradoxně mohl být latentně modlářský.

Práce dále analyzuje zmíněná díla obou autorů, nejedná se přitom jen o deskripci, ale intence textů je vztahována k tématu práce.

V komparativní části a v závěru je pak zhodnocena reflexe personalisticky laděných děl obou autorů, takže zde práce jen neopakuje východiska zmíněná na začátku. Prohlubuje původní kritérium obrazu Trojice do vlastní dynamiky spojení člověka s vtěleným Synem, takže její teze nevyznívá schematicky, ale otevírá potenciál pro další reflexi konkrétních momentů lidské existence. I když to není explicitně příliš rozvinuté, toto dynamické a fenomenologicky laděné pojetí idolatrie otevírá otázky, jak idolatrie zasahuje pohyb lidské existence mezi konkrétním a obecným, imanentním a transcendentním, jak zasahuje uskutečnění člověka v jeho tělesnosti, v jeho vazbě na to, co je konečné a co se zároveň stává setkáním s gratuitním aktem milosti. V této souvislosti by mohlo být podnětné, kdyby autorka využila svých kompetencí získaných v předchozích studiích i praxi a vztáhla předloženou tezi ke konkrétním psychologickým aspektům týkajícím se např. touhy, slasti nebo poznávacích schopností, příp. též otázek sociálních nebo ekonomických. Otázkou je, zda by to již nepřekračovalo rámec této práce. Předložená teze však tento potenciál nabízí.

Jazyková a formální úroveň: Je odpovídající. Zvláště lze ocenit, že jednotlivé kapitoly jsou uvedeny a zakončeny poukazem na celkovou strukturu a linii práce.

Práce s literaturou: Je odpovídající.

Celkové hodnocení: Podle názoru vedoucího se jedná o zdařilou práci, ve které autorka prokazuje schopnost formálního postupu při vymezení problematiky, tezí, východisek a metody. Také prokazuje schopnost teologické reflexe problematiky, takže text nabízí promýšlení celkem nesnadného tématu.

Hořiněves 12. ledna 2023 doc. Jan Hojda, Th.D.